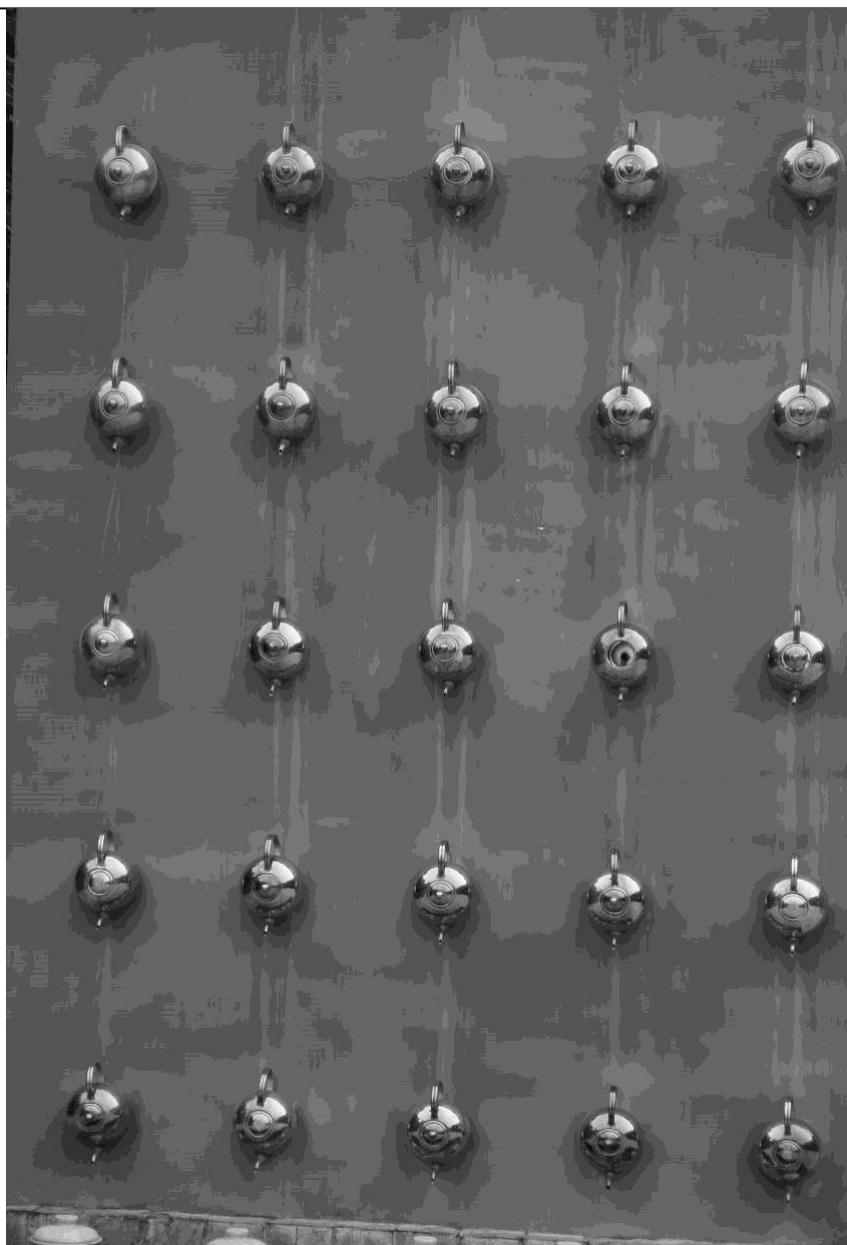

ISSN 2657-3318

MONITOR CHINY-BAŁKANY

LUTY 2019

„Monitor Chiny-Bałkany” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualnymi stosunkami bilateralnymi państw Półwyspu Bałkańskiego z Chinami ze szczególnym naciskiem na współpracę w ramach formatu 16+1 oraz inicjatywy Pasa i Szlaku. Monitor opracował mgr Przemysław Ciborek – młodszy analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR CHINY-BAŁKANY

LUTY 2019

1 lutego: chińska inwestycja fotowoltaiczna na Krecie. Konsorcjum firm China Gezhouba Group International Engineering oraz Zhejiang SUPCON Solar Technology zainicjują budowę pierwszej farmy solarnej typu CSP (Concetrated Solar Power) w Grecji. Projekt o nazwie M.I.N.O.S. o mocy 50MW zostanie zrealizowany na powierzchni 160 hektarów. Termin ukończenia budowy a także jej szacowany koszt nie został podany do informacji publicznej.

3 lutego: rumuńskie problemy korupcyjne zwracają coraz większą uwagę Chin. Dziennik China Economic Net opublikował artykuł, w którym prześledzono ostatnie wydarzenia w kwestii zeszłorocznej decyzji odwołania szefowej rumuńskiej Narodowej Dyrekcji Antykorupcyjnej (DNA) Laury Codruty Kovesi a także dymisji p.o. szefowej DNA z dn. 8 stycznia br. – Ancy Jurmy.

4 lutego: Spotkanie Brnabić-Chen. Serbska premier Ana Brnabić zaprosiła nowo zaprzysiężoną ambasador Chen Bo na prywatną rozmowę. Dyskutowano przede wszystkim o największych chińskich inwestycjach w kraju, tj. Smederevo Zelezara oraz RTB Bor a także omówiono serbską obecność na forum ekonomicznym formatu 16+1, które odbędzie się 1 kwietnia 2019 r. w chorwackim Dubrowniku.

11 lutego: wzrost dwustronnej wymiany handlowej Chiny-Bośnia i Hercegowina w 2018 r. Z informacji przekazanych przez ministra handlu zagranicznego Mirko Sarovicia oraz ambasadora ChRL w Sarajewie Ji Pinga, dwustronna wymiana handlowa BiH oraz Chin wyniosła 700 mln EUR, co stanowi 100% wzrost w stosunku do 2017 roku. Obaj dyplomaci zgodnie stwierdzili, iż dalsza współpraca powinna skupić się przede wszystkim na rozpoczętych już projektach energetycznych i infrastrukturalnych do których należą: projekty drogowe w Republice Serbskiej, budowa elektrowni w Tuzli a także innych projektów globalnej inicjatywy Pasa i Szlaku oraz regionalnego formatu 16+1.

RUMUŃSKIE

PROBLEMY

KORUPCYJNE

ZWRACAJĄ

CORAZ

WIĘKSZĄ

UWAGĘ CHIN.

Problem korupcji w państwach przyjmujących chińskie inwestycje zagraniczne stanowi poważne utrudnienie dla prowadzenia skutecznej dyplomacji gospodarczej dla Państwa Środka. Paradoksalnie rumuńskie problemy polityki wewnętrznej mogą stanowić pewnego rodzaju zabezpieczenie interesów Unii Europejskiej przed inwestycjami z Chin (zob. komentarz).

12 lutego: 13. spotkanie Międzyrządowej Komisji Gospodarczej i Handlowej Chiny-Grecja. Na witrynie internetowej Ministerstwa Handlu ChRL pojawiła się informacja, iż chińsko-grecka komisja zbierze się na przełomie lutego i marca. Obie strony przeanalizują problemy napotymane w dwustronnej współpracy gospodarczej i handlowej oraz zbadają możliwe metody dalszego pogłębiania współpracy bilateralnej.

14 lutego: uroczysty koncert z okazji obchodów 70. rocznicy ustanowienia stosunków dyplomatycznych w Bukareszcie. Orkiestra filharmonii im. Goerge'a Enescu pod dyрекcją chińskiego dyrygenta Wang Jina rozegrała koncert z okazji przypadającej na 2019 rok 70. rocznicy ustanowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rumunią a Chinami.

14 lutego: Belgrad z chińskim systemem monitoringu? Serbski minister spraw wewnętrznych Nebojsa Stefanonovic powiadomił o planowanej instalacji tysiąca kamer monitoringu rozmieszczonych w ośmiuset lokalizacjach stolicy Serbii. Powodem rozwoju sieci monitoringu jest chęć zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców miasta a także walka z przestępczością. Szef resortu spraw wewnętrznych nie podał do informacji publicznej nazwy wykonawcy projektu, jednak serbscy dziennikarze na podstawie wcześniej zawartych umów z dużą dozą pewności stwierdzają, iż wykonawcą projektu zostanie koncern Huawei.

14 lutego: wzrost wartości wymiany dwustronnej Chiny-Bułgaria. Według informacji przekazanych przez Bułgarski Urząd Statystyczny, wartość wymiany dwustronnej pomiędzy oboma państwami w ubiegłym roku wyniosła 4,039 mld BGN (2,34 mld USD). Stanowi to 15,4% wzrost w stosunku do 2017 roku – wartość bułgarskiego eksportu wzrosła o 10,1% (1,463 mld BGN), natomiast import z Państwa Środka wzrósł o 18,6% (2,576 mld BGN), doprowadzając do pogłębiania się bułgarskiego deficytu w handlu z Chinami.

15 lutego: jeden z największych kontenerowców świata zacumował w Pireusie. Kontenerowiec należący do chińskiego COSCO – Pisces, którego pojemność określana jest na 20 tys. TEU dotarł do greckiego portu. Po 24 godzinach postoju w Pireusie oraz przeładunku kontenerów, Pisces wyruszył w dalszą podróż do portu w Antwerpii.

20 lutego: UE Furniture Co. Ltd. z planowaną inwestycją w Rumunii. Planowana wartość budowy linii produkcyjnej mebli i akcesoriów w środkowo-wschodniej części kraju (m. Hunedoara) szacowana jest na 9,5 mln USD. Inwestycja wpisywana jest w działalność chińskich przedsiębiorców idącą w parze z założeniami globalnej ekspansji w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku.

20 lutego: N1: Vucić z kwietniową wizytą w Pekinie. Jak podają bałkańskie media, serbski prezydent wraz z delegacją na zaproszenie Xi Jinpinga będzie obecny w Pekinie w dniach 25-27 kwietnia br. Vucić weźmie udział w Drugim Forum Współpracy Międzynarodowej zwanym także „Forum Pasa i Szlaku”.

22 lutego: Bułgaria otwiera strefę demonstracyjną dla współpracy rolnej formatu 16+1. Strefa została uruchomiona na Akademii Rolniczej w Płowdiw. Ustanowienie niniejszej strefy jest wynikiem zeszłorocznego porozumienia premierów Bojko Borisowa i Li Keqiang. Podczas ceremonii otwarcia bułgarski minister rolnictwa, żywności i leśnictwa Rumen Porodzanov poinformował o istnieniu Stowarzyszenia Promocji Współpracy Rolnej dla Chin i Państw Europy Środkowej i Wschodniej 16+1, dzięki której Bułgaria „jawi się jako pionier rolnictwa w ramach formatu 16+1”.

26 lutego: spotkanie serbskiego ministra finansów z ambasadorem ChRL. Sinisa Mali spotkał się z chińską ambasadorką Chen Bo w kwestii omówienia dalszej współpracy w ramach wspólnych projektów w Bor oraz Smederevo. Dodatkowo, minister finansów potwierdził zaplanowane na początek marca 2019 r. spotkanie z kierownictwem serbskiego oddziału Bank of China, a także wyraził serbską gotowość do udziału w Drugim Forum Pasa i Szlaku w Pekinie.

KOMENTARZ

W chińskich mediach coraz większą uwagę przykładają się do sytuacji wewnętrznej w Rumunii. Ostatnie doniesienia dotyczące niewydajnego systemu antykorupcyjnego wzbudzają obawy o przyszłość chińskich inwestycji. Eskalacja napięcia związana ze zmianami szefostwa Narodowej Dyrekcji Antykorupcyjnej (DNA) w polityce wewnętrznej Rumunii zbiegła się w czasie z rumuńską prezydenturą w Radzie Unii Europejskiej, którą rozpoczęła się z dniem 1 stycznia 2019 r. Problem korupcji trawiący bałkańskich członków UE – jak się wydaje – został jednak zmarginalizowany, bowiem w trakcie rumuńskiej prezydentury oczekuje się przede wszystkim stworzenia „ducha i atmosfery solidarności” w kontekście brexitu a także sprawnego zarządzania kryzysem uchodźczym.

Według Przewodniczącego Komisji Europejskiej – Jean-Claude’a Junckera, Rumunia objęła prezydenturę w najcięższym dla UE momencie. Szef KE wspomniał również, aby Rumunia podjęła wszelkie starania w celu ograniczenia „eksportu spraw wewnętrznych do Europy”. Jak się okazuje, takie działanie Brukseli może paradoksalnie przynieść pewne korzyści dla całej wspólnoty. To, co jest jednocześnie zagrożeniem dla samej UE stanowi również poważny hamulec dla gwałtownego rozwoju chińskich inwestycji w Rumunii. Rząd w Pekinie będzie chciał bowiem za wszelką cenę uniknąć skandalu na tle korupcyjnym, zwłaszcza w obliczu

prowadzonej przez Xi Jinpinga bezprecedensowej kampanii antykorupcyjnej, która trwając od 2012 r., usunęła z życia publicznego ponad 1 milion urzędników państwowych.

Serbia, która stara się o włączenie w struktury europejskie, aktualnie zмага się z falą protestów przeciwko prezydentowi Aleksandarowi Vuciciowi a także rządzącej Serbskiej Partii Postępowej (Srpska Napredna Stranka - SNS), które ograniczają się już nie tylko do stolicy, ale obejmują zasięgiem cały kraj. dojście do władzy partii opozycyjnych zmieniloby znacznie linię polityki zagranicznej Serbii? W kwestii prowadzenia polityki z ChRL zapewne nie, bowiem wśród elit politycznych państwa panuje konsensus co do słuszności i zasadności prowadzenia polityki z Chinami a także Rosją. Prognozy polityczne na 2019 r. zdają się wyłącznie potwierdzać powyższą tezę, bowiem wsparcie polityczne Rosji i Chin dla prowadzenia serbskiej polityki zagranicznej jest od 2009 r. niezmiennie nazwane filarem ochrony serbskich interesów na arenie międzynarodowej.

W tym kontekście należy wspomnieć o oświadczeniu serbskiej premier Brnabić, która powiedziała iż rząd w 2018 r. odniósł wiele sukcesów na polu rozwiązywania problemów finansowych wiodących dla krajowej gospodarki spółek. Szefowa rządu wymieniła w tym miejscu przedsiębiorstwa już wykupione bądź znajdujące się w orbicie zainteresowań chińskich inwestorów: IMT, RTB Bor, PKB, Ikarbus, Lasta, BIP oraz Port w Nowym Sadzie.

Działania chińskiej dyplomacji ekonomicznej przynoszą niepokojące dla UE skutki. Z badań *Regional Cooperation Council* opublikowanych w raporcie po Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa wynika, iż 32% serbskiego społeczeństwa uważa, że wejście Serbii w struktury UE nigdy nie nastąpi. Większy odsetek społeczeństwa negatywnie określającego szanse na członkostwo w UE odnotowano jedynie w Bośni i Hercegowinie (39%). Ponadto, 22% serbskiego społeczeństwa uważa, iż wejście w struktury europejskie będzie niosło negatywne skutki dla przyszłości kraju i jest to zdecydowanie największy odsetek spośród wszystkich państw, aspirujących do najbliższego rozszerzenia UE.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

